

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

INFORMARE

referitoare la neconstituționalitatea dispozițiilor art.257 alin.(2) lit.e) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, în redactarea de la data intrării în vigoare a acestora și până la modificările ce le-au fost aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății

Către: Biroul permanent al Camerei Deputaților

De la: Secretarul general al Camerei Deputaților

Vă informăm că prin Decizia nr. 164 din 12.03.2013, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.296 din 23.05.2013, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 257 alin.(2) lit.e) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății în redactarea de la data intrării în vigoare a acestora și până la modificările ce le-au fost aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, *sunt neconstituționale în măsura în care obligă persoanele ce datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate asupra veniturilor din pensii la plata acestei contribuții cumulat cu cea datorată asupra veniturilor obținute din cedarea folosinței bunurilor, din dividende și dobânzi, din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit.*

Anexăm alăturat, Decizia Curții Constituționale nr. 164/2013.

SECRETAR GENERAL

CRISTIAN ADRIAN PANCIU

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 181 (XXV) — Nr. 296

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 23 mai 2013

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE SENATULUI	
24. — Hotărâre cu privire la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 577/98 al Consiliului privind organizarea unei anchete prin sondaj asupra forței de muncă din Comunitate — COM (2013) 155 final	2
26. — Hotărâre privind modificarea art. 66 alin. (2) din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 164 din 12 martie 2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, în redactarea de la data intrării în vigoare a acestora și până la modificările ce le-au fost aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății	3–7
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
271. — Hotărâre pentru aprobarea Strategiei de securitate cibernetică a României și a Planului de acțiune la nivel național privind implementarea Sistemului național de securitate cibernetică	8–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
66. — Ordin al ministrului afacerilor interne privind coordonarea activității și delegarea unor competențe în cadrul Ministerului Afacerilor Interne	14–15
1.897. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, privind anularea titlului de parc industrial acordat Societății Comerciale „Parc Industrial Fetești” — S.A.	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 164**

din 12 martie 2013

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 257 alin. (2) lit. e)
din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății,
în redactarea de la data intrării în vigoare a acestora și până la modificările ce le-au fost aduse
prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008 pentru modificarea și completarea
Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății**

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 257 alin. (2) lit. e) raportate la dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. a)—d) și f) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, în forma anterioară modificării acestor dispoziții prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, excepție ridicată de Alexandra Cristina Pană în Dosarul nr. 74.649/3/CA/2011 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 6D/2013.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 5 martie 2013 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 12 martie 2013.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 decembrie 2012, **Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 257 alin. (2) lit. e) raportate la dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. a)—d) și f) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, în forma anterioară modificării acestor dispoziții prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.**

Excepția a fost ridicată de Alexandra Cristina Pană cu prilejul soluționării unei cauze în contencios administrativ având ca obiect anularea deciziei de impunere a contribuției de asigurări sociale de sănătate emise de Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată, în esență, că prevederile de lege criticate sunt discriminatorii și încalcă principiul constituțional al așezării juste a sarcinii fiscale. În acest sens, arată că art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006, în forma anterioară modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008, obligă la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate asupra veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, din dividende și dobânzi, din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit numai acele persoane care nu realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. a)—d) din același articol de lege. Între persoanele exceptate de la plata contribuției prevăzute de art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 nu se regăsesc însă și cele care obțin venituri din pensii. Astfel, titularii dreptului la pensie sunt discriminați în raport cu persoanele care realizează veniturile prevăzute la art. 257 alin. (2) lit. a)—d) din Legea nr. 95/2006, întrucât, spre deosebire de aceștia, sunt obligați să plătească atât contribuția aferentă veniturilor din pensii, cât și cea aferentă veniturilor prevăzute la lit. e) din același articol.

Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, prevederile de lege criticate contravenind dispozițiilor art. 16 alin. (1) și art. 56 alin. (2) din Constituție.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale. În acest sens, arată că tratamentul diferențiat pe care îl instituie textul de lege criticat în ceea ce îi privește pe pensionari este nejustificat și nu ține cont de capacitatea contributivă a acestora, respectiv de necesitatea așezării obligațiilor fiscale în așa fel încât să se țină seama de necesitatea de protecție a categoriilor sociale cele mai dezavantajate, luând în considerare elementele ce caracterizează situația individuală și sarcinile sociale ale contribuabililor. De asemenea, consideră că este încălcat principiul egalității în drepturi a cetățenilor, întrucât calitatea de pensionar nu reprezintă un criteriu obiectiv și nici rezonabil pentru a considera că pensionarii se află într-o situație diferită față de celelalte categorii de persoane prevăzute de art. 257 alin. (2) lit. a)—d) din Legea nr. 95/2006.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele de vedere solicitate asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Potrivit încheierii de sesizare, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. e) raportate la dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. a)—d) și f) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, în forma anterioară modificării acestor dispoziții prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, ordonanță de urgență publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 484 din 30 iunie 2008.

În realitate, Curtea constată că neconstituționalitatea invocată de autorul excepției se referă doar la dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006, în redactarea de la intrarea în vigoare a acestora și până la modificările ce le-au fost aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008. Celelalte texte de lege au fost invocate doar pentru a evidenția categoriile de persoane în funcție de ale căror venituri se creează o pretinsă discriminare.

Art. 257 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, în redactare criticată de autorul excepției, avea următorul cuprins: „(2) *Contribuția lunară a persoanei asigurate se stabilește sub forma unei cote de 6,5%, care se aplică asupra:*

a) *veniturilor din salarii sau asimilate salariilor care se supun impozitului pe venit;*

b) *veniturilor impozabile realizate de persoane care desfășoară activități independente care se supun impozitului pe venit; dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția, aceasta nu poate fi mai mică decât cea calculată la un salariu de bază minim brut pe țară, lunar;*

c) *veniturilor din agricultură supuse impozitului pe venit și veniturilor din silvicultură, pentru persoanele fizice care nu au calitatea de angajator și nu se încadrează la lit. b);*

d) *indemnizațiilor de șomaj;*

e) *veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, veniturilor din dividende și dobânzi, veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit numai în cazul în care nu realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. a)—d), dar nu mai puțin de un salariu de bază minim brut pe țară, lunar;*

f) *veniturilor realizate din pensii.”*

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile de lege criticate sunt contrare următoarelor texte din Constituție: art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor și art. 56 alin. (2) privind așezarea justă a sarcinilor fiscale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta privește dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 în redactarea avută de acestea de la intrarea în vigoare a acestei legi și până la modificările suferite odată cu intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 93/2008.

Odată cu intrarea în vigoare a acestui din urmă act normativ, soluția legislativă criticată a fost îndepărtată, art. 1 pct. 53 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008 prevăzând că: „La articolul 257 alineatul (2), literele e) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

«e) *veniturilor din pensiile care depășesc limita supusă impozitului pe venit;*

f) *veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, veniturilor din dividende și dobânzi, veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit numai în cazul în care nu realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. a)—e), alin. 2¹ și art. 213 alin. (2) lit. h), dar nu mai puțin de un salariu de bază minim brut pe țară, lunar.»”*

Astfel, în urma acestor modificări, persoanele care datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate asupra veniturilor din pensii au fost incluse în categoria celor exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate asupra veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, din dividende și dobânzi, din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit.

În mod asemănător, în prezent, în urma modificărilor și completărilor ulterioare aduse Legii nr. 95/2006 prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2010, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 306 din 8 mai 2012, art. 257 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 are următoarea redactare: „(2) *Contribuția lunară a persoanei asigurate se stabilește sub forma unei cote de 6,5%, care se aplică asupra:*

a) *veniturilor din salarii sau asimilate salariilor, precum și orice alte venituri realizate din desfășurarea unei activități dependente;*

b) *veniturilor impozabile realizate de persoane care desfășoară activități independente care se supun impozitului pe venit; dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția, aceasta nu poate fi mai mică decât cea calculată la un salariu de bază minim brut pe țară, lunar;*

c) *veniturilor din agricultură supuse impozitului pe venit și veniturilor din silvicultură, pentru persoanele fizice care nu au calitatea de angajator și nu se încadrează la lit. b);*

d) *indemnizațiilor de șomaj;*

e) *abrogată;*

f) *veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, veniturilor din dividende și dobânzi, veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit, numai în cazul în care nu realizează venituri de natura celor*

prevăzute la lit. a)—d). alin. (2¹) și (2²) și art. 213 alin. (2) lit. h), dar nu mai puțin de un salariu de bază minim brut pe țară, lunar.”

Dispozițiile din Legea nr. 95/2006 referitoare la contribuțiile datorate asupra veniturilor din pensii se regăsesc, în prezent, în cuprinsul alin. (2²) al art. 257 în următoarea redactare: „Pensionarii ale căror venituri din pensii depășesc 740 lei datorează contribuția lunară pentru asigurările sociale de sănătate calculată potrivit prevederilor Legii nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare.”

Deși soluția legislativă criticată nu mai este în vigoare, având în vedere cele reținute prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, precum și împrejurarea că dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006, în redactarea avută de acestea de la intrarea în vigoare a acestei legi și până la modificările aduse odată cu intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 93/2008, sunt aplicabile în cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională urmează a se pronunța asupra constituționalității acestor dispoziții de lege, așa cum a fost sesizată de instanța de judecată.

Examinând dispozițiile art. 257 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, Curtea constată că acestea enumeră veniturile asupra cărora se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate. Între acestea, art. 257 alin. (2) lit. e), în redactarea criticată prin excepția de neconstituționalitate, prevedea obligația de a plăti contribuția asupra veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, din dividende și dobânzi, din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supuneau impozitului pe venit, dar numai în măsura în care contribuabilul nu plătea contribuția pentru asigurările sociale de sănătate asupra veniturilor realizate din salarii sau asimilate salariilor care se supuneau impozitului pe venit, veniturilor impozabile obținute din desfășurarea unor activități independente și care se supuneau impozitului pe venit, veniturilor din agricultură supuse impozitului pe venit, veniturilor din silvicultură ori indemnizațiilor de șomaj. Prin urmare, era exclusă plata cumulativă a contribuțiilor datorate în temeiul art. 257 alin. (2) lit. e), pe de o parte, și a celor datorate potrivit dispozițiilor lit. a)—d) din același articol, pe de altă parte.

Dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 nu excludeau însă de la acest cumul și contribuțiile datorate asupra veniturilor din pensii, prevăzute la lit. f) din același articol de lege.

Prin urmare, se crea o diferență de tratament juridic între persoanele care realizau veniturile enumerate în art. 257 alin. (2) lit. a)—d) din Legea nr. 95/2006 față de cele care realizau venituri din pensii.

Așa cum a arătat în mod constat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, „principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea el nu exclude ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite”. Instanța de contencios constituțional a precizat însă că „un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice”. În acest sens este Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, de asemenea, că nu orice diferență de tratament semnifică, în mod automat, încălcarea dispozițiilor art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la interzicerea discriminării. Astfel, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”. Această justificare presupune existența unui „scop legitim” și a unui „raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru utilizarea lui”. În acest sens pot fi amintite Hotărârea din 18 februarie 1991, pronunțată în Cauza *Fredin contra Suediei*, Hotărârea din 23 iunie 1993, pronunțată în Cauza *Hoffman contra Austriei*, Hotărârea din 28 septembrie 1995, pronunțată în Cauza *Spadea și Scalabrino contra Italiei*, ori Hotărârea din 23 iulie 1968, pronunțată în Cauza *Affaire linguistique belge contra Belgiei*.

Prin urmare, pentru a aprecia dacă în cauză a fost încălcat principiul egalității în drepturi a cetățenilor, Curtea urmează a stabili dacă tratamentul juridic diferențiat instituit de textul de lege ce face obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate avea o justificare obiectivă sau rezonabilă, altfel spus, dacă se întemeia pe un scop legitim și respecta un raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia.

Curtea constată că diferența de tratament juridic instituită de dispozițiile de lege analizate a avut în vedere tipul de venit asupra căruia se datora contribuția de asigurări sociale de sănătate. Astfel, persoanele care realizau venituri din salarii sau orice alte venituri realizate din desfășurarea unei activități dependente ori independente supuse impozitului pe venit, venituri din agricultură ori silvicultură sau obțineau indemnizații de șomaj erau scutite de la plata contribuției asupra veniturilor prevăzute la art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006. De această scutire nu beneficiau însă și persoanele care realizau venituri din pensii.

Desigur, în anumite circumstanțe, proveniența veniturilor ar putea justifica instituirea unui tratament juridic diferit. Din perspectiva dispozițiilor art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 însă Curtea apreciază că diferența de tratament juridic nu a fost justificată decât parțial.

Astfel, dispozițiile art. 259 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, în redactarea avută în vedere de autorul excepției de neconstituționalitate, prevedeau că „Pentru pensionari contribuția datorată de aceștia se aplică numai la veniturile din pensiile care depășesc limita supusă impozitului pe venit, se calculează pentru diferența între cuantumul pensiei și această limită și se virează odată cu plata drepturilor bănești asupra cărora se calculează de către cei care efectuează plata acestor drepturi.”

Legea făcea, astfel, o diferență între pensionari sub aspectul obligației de plată a contribuției la asigurările sociale de sănătate, stabilind că erau ținuți de această obligație doar acei pensionari care realizau venituri „care depășesc limita supusă impozitului pe venit”. Prin urmare, persoanele care realizau venituri sub această limită nu datorau contribuția de asigurări sociale de sănătate, suma aferentă acestei contribuții fiind suportată de la bugetul de stat, începând cu 1 ianuarie 2007.

Pentru aceste din urmă persoane, Curtea apreciază că diferența de tratament juridic instituită de art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 era justificată.

Astfel, sistemul asigurărilor sociale de sănătate reglementat de Legea nr. 95/2006 asigură persoanelor accesul la un pachet de servicii medicale în temeiul contribuției pe care acestea o realizează la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate. Există, așadar, o strânsă legătură între obligația de contribuție la acest sistem de asigurări și dreptul de a beneficia de serviciile pe care acesta le oferă. În acest sens, art. 208 alin. (3) lit. e) din legea amintită enumeră printre principiile care stau la temeiul acestui sistem „participarea obligatorie la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru formarea Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate”.

În același timp, Curtea a arătat că „obligativitatea asigurării și a contribuției la sistemul asigurărilor sociale de sănătate trebuie analizată în legătură cu un alt principiu ce stă la baza acestui sistem, anume cel al solidarității. Astfel, datorită solidarității celor care contribuie, acest sistem își poate realiza obiectivul principal, respectiv cel de a asigura un minim de asistență medicală pentru populație, inclusiv pentru acele categorii de persoane care se află în imposibilitatea de a contribui la constituirea fondurilor de asigurări de sănătate”. Prin urmare, această obligație reprezintă „o expresie a prevederilor constituționale care reglementează ocrotirea sănătății și a celor care consacră obligația statului de a asigura protecția socială a cetățenilor”. În acest sens, pot fi amintite Decizia nr. 934 din 14 decembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2007, Decizia nr. 775 din 12 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 2 iulie 2009, ori Decizia nr. 343 din 10 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 387 din 2 iunie 2011.

Cu toate acestea, legiuitorul, având în vedere situația deosebită în care se găsesc anumite persoane, a prevăzut dreptul acestora de a beneficia de pachetul de servicii medicale fără plata contribuției ori cu plata contribuției din alte surse. În acest caz se încadrează, spre exemplu, persoanele enumerate la art. 213 din lege. Această situație reprezintă însă o excepție, regula fiind aceea a obligației de a contribui.

Această regulă a fost avută în vedere de legiuitor atunci când a prevăzut obligația de plată a contribuției asupra veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, din dividende și dobânzi, din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supuneau impozitului pe venit, dar doar în măsura în care persoana nu realiza veniturile prevăzute de dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. a)—d) din Legea nr. 95/2006, în redactarea criticată de autorul excepției. Altfel spus, în măsura în care o persoană nu realiza venituri constante, de tipul celor menționate în aceste din urmă dispoziții de lege, ea putea totuși contribui la sistemul asigurărilor de sănătate prin plata contribuției asupra veniturile prevăzute la art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006, care nu aveau caracter constant, dar care justificau și îndreptățeau accesul acesteia la pachetul de servicii medicale oferit de acest sistem, dându-se expresie principiilor contributivității și solidarității pe care acesta este întemeiat.

Pe de altă parte, legiuitorul a urmărit ca obligația de contribuție instituită prin textul de lege analizat să nu dobândească un caracter împovărător și a dispus ca aceasta

să nu se cumuleze cu contribuția pentru celelalte tipuri de venit. Astfel, obligația prevăzută la art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006, în redactarea criticată de autorul excepției, poate fi privită ca având, mai degrabă, un caracter subsidiar, intervenind numai în măsura în care nu se datora contribuția asupra altor venituri, caracter pe care îl păstrează și art. 257 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 95/2006 în actuala reglementare.

În concluzie, Curtea reține că, în ceea ce privește titularii dreptului la pensie care nu plăteau contribuția de asigurări sociale de sănătate, diferența de tratament juridic criticată a fost justificată în mod obiectiv, întrucât pensionarii care realizau venituri sub limita supusă impozitului pe venit nu plăteau contribuția de asigurări sociale de sănătate, fiind într-o situație diferită față de cei care plăteau contribuții aferente veniturilor prevăzute la art. 257 alin. (2) lit. a)—d) din Legea nr. 95/2006, dar într-o situație identică celor care se încadrau în ipoteza lit. e) din același articol. În același timp, măsura impusă de legiuitor a avut un caracter rezonabil, respectiv a urmărit respectarea principiilor de bază ale sistemului de asigurări sociale de sănătate: participarea obligatorie la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru formarea Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, pe de o parte, și solidaritatea și subsidiaritatea în constituirea și utilizarea fondurilor, pe de altă parte.

Nu aceleași concluzii pot fi reținute și în ceea ce privește situația persoanelor care, în perioada în care soluția legislativă criticată a fost în vigoare, au realizat venituri din pensii asupra cărora au plătit contribuția de asigurări sociale de sănătate. Astfel, din perspectiva acestor persoane, diferența de tratament juridic dintre pensionari, pe de o parte, și celelalte persoane care au realizat veniturile prevăzute la art. 257 alin. (2) lit. a)—d) din Legea nr. 95/2006, de cealaltă parte, apare nu doar ca fiind contrară principiului egalității în drepturi a cetățenilor, dar și principiului așezării juste a sarcinilor fiscale.

Astfel, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a statuat că „fiscalitatea trebuie să fie nu numai legală, ci și proporțională, rezonabilă, echitabilă și să nu diferențieze impozitele pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni. Prin urmare, așezarea justă a sarcinilor fiscale trebuie să reflecte însuși principiul egalității cetățenilor în fața legii, prin impunerea unui tratament identic pentru situații identice și să țină cont, în același timp, de capacitatea contributivă a contribuabililor, luând în considerare elementele ce caracterizează situația individuală și sarcinile sociale ale acestora”. În acest sens sunt Decizia nr. 176 din 6 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 9 iunie 2003, Decizia nr. 3 din 6 ianuarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 8 iunie 1994, Decizia nr. 1.394 din 26 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 863 din 23 decembrie 2010, sau Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012.

Or, Curtea constată că, în ceea ce privește titularii dreptului la pensie care au plătit contribuția de asigurări de sănătate datorată asupra acestui venit, diferența de tratament juridic instituită de textul de lege criticat nu mai poate fi justificată de aceleași rațiuni avute în vedere în situația pensionarilor care nu plăteau această contribuție. Astfel, spre deosebire de aceștia din urmă, situația pensionarilor contribuabili poate fi asimilată mai degrabă celei a persoanelor care au plătit contribuția asupra

veniturilor prevăzute la art. 257 alin. (2) lit. a)—d) din Legea nr. 95/2006, impunând un regim juridic asemănător.

Desigur, legiuitorul are libertatea de a stabili contribuțiile datorate de cetățeni și de a prevedea excepții de la aceste obligații de contribuție, având în vedere situația obiectiv diferită în care se găsesc anumite categorii de persoane. De asemenea, legiuitorul poate modifica aceste dispoziții de lege, în funcție de necesitățile economico-sociale care se impun la un anumit moment. De altfel, astfel a procedat atunci când, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 93/2008, a prevăzut exceptarea pensionarilor de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate asupra veniturilor obținute din cedarea folosinței bunurilor, din dividende și dobânzi, din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit, dar a instituit, pe de altă parte, obligația acestora de a plăti cumulat contribuția datorată asupra veniturilor din pensii cu cea datorată asupra celorlalte tipuri de venituri prevăzute la alin. (2) lit. a)—d), alin. (2)¹ și la art. 213 alin. (2) lit. h) din Legea nr. 95/2006, îndepărtând astfel diferențele de tratament juridic anterioare stabilite în funcție de tipul de venit avut în vedere.

Cu toate acestea, stabilirea obligațiilor de contribuție ori a scutirilor de la acestea trebuie să nu se facă în mod diferențiat între persoane aflate în mod obiectiv în situații analoage.

Or, Curtea, raportându-se la cele reținute mai sus cu privire la caracterul subsidiar al obligației stabilite de art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 pentru persoanele care datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate asupra altor tipuri de venituri prevăzute de lege, apreciază că instituirea unui tratament juridic diferit pentru pensionarii care au plătit

contribuția asupra veniturilor din pensii încalcă această exigență de reglementare și aduce atingere dispozițiilor art. 16 alin. (1) și art. 56 alin. (2) din Constituție, sursa veniturilor obținute nereprezentând în contextul avut în vedere o justificare obiectivă și rezonabilă pentru instituirea unui tratament juridic diferit.

În sfârșit, Curtea statuează că, întrucât deciziile sale produc efecte numai pentru viitor, potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție, cele stabilite prin prezenta decizie urmează a se aplica de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României, Partea I; totodată, instanțele judecătorești vor aplica decizia Curții Constituționale numai în cauzele pendinte la momentul publicării acesteia, cauze în care dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006, în redactarea de la data intrării în vigoare a acestora și până la modificările ce le-au fost aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008, sunt aplicabile, precum și în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate până la data sus menționată, în această ultimă ipoteză deciziile pronunțate de Curtea Constituțională constituind temei al revizuirii potrivit art. 322 pct. 10 din Codul de procedură civilă din 1865, respectiv art. 509 alin. (1) pct. 11 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 3 august 2012, după caz.

Așadar, raporturile juridice stabilite între asigurat și stat în legătură cu contribuțiile la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate deja reținute până la data publicării deciziei Curții Constituționale constituie, din perspectiva prezentei decizii, *facta praeterita* și nu pot face obiectul unor cereri de restituire formulate ulterior publicării acesteia. O interpretare contrară ar echivala cu aplicarea retroactivă a deciziilor Curții Constituționale, ceea ce este inadmisibil.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Alexandra Cristina Pană în Dosarul nr. 74.649/3/CA/2011 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, în redactarea de la intrarea în vigoare a acestora și până la modificările ce le-au fost aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, sunt neconstituționale în măsura în care obligă persoanele ce datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate asupra veniturilor din pensii la plata acestei contribuții cumulat cu cea datorată asupra veniturilor obținute din cedarea folosinței bunurilor, din dividende și dobânzi, din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 martie 2013.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea